

Ε Μ Γ Ε

Ελληνική Μαιευτική και
Γυναικολογική Εταιρεία

Τι είναι η ενδομητρίωση;

Η ενδομητρίωση είναι μια κατάσταση κατά την οποία αναπτύσσεται ιστός παρόμοιος με αυτόν του ενδομητρίου της μήτρας σε διάφορες θέσεις εκτός της μήτρας. Οι πιο συχνές θέσεις εμφάνισης είναι στα εξαρτήματα (ωοθήκες, σάλπιγγες) και στους συνδέσμους της μήτρας (ιερομητρικοί σύνδεσμοι). Άλλες εντοπίσεις μπορεί να είναι οπουδήποτε μέσα στην πύελο, ενώ μπορεί να προσβάλλει ακόμη και το έντερο ή την ουροδόχο κύστη.

Περίπου 1 στις 10 γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας έχουν κάποιο βαθμό ενδομητρίωσης και τα συμπτώματα παρουσιάζονται κυρίως στην ηλικία των 25 - 40 ετών.

Ποια είναι τα συμπτώματα της ενδομητρίωσης;

Η ενδομητρίωση αποτελεί την κύρια αιτία χρόνιου πυελικού άλγους σε γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας.

Μπορεί επίσης να προκαλέσει:

- Πόνο πριν την έναρξη της περιόδου
- Πόνο στη διάρκεια της περιόδου (δυσμηνόρροια)
- Πόνο στη διάρκεια σεξουαλικής επαφής (δυσπαρευνία)
- Πόνο στην οσφυϊκή χώρα
- Φούσκωμα κοιλιάς
- Χρόνια κόπωση
- Δυσουρία - Αιματουρία
- Διαταραχές στην κένωση
- Υπογονιμότητα

Ακόμη πρέπει να αναφέρουμε ότι αρκετές γυναίκες με ενδομητρίωση δεν παρουσιάζουν απολύτως κανένα σύμπτωμα.

Πως γίνεται η διάγνωση της ενδομητρίωσης;

Η διάγνωση της ενδομητρίωσης γίνεται μόνο μετά την εντόπιση, εξαίρεση και ιστολογική εξέταση ύποπτων περιοχών στη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης (συνήθως λαπαροσκόπηση). Η πραγματοποίηση χειρουργικής επέμβασης είναι ο μόνος ασφαλής τρόπος τόσο για τη διάγνωση, όσο και για την εκτίμηση της ακριβούς έκτασης της. Η ενδομητρίωση μπορεί να εμφανισθεί ως κόκκινες, καφέ ή λευκές βλάβες στην πύελο, ενώ αρκετά συχνά μπορεί να αναπτυχθούν ενδομητριοσικές κύστες στις ωοθήκες (ενδομητρίωμα) ή εκτεταμένες συμφύσεις.

Θεραπεία ενδομητρίωσης

Η αντιμετώπιση της ενδομητρίωσης έχει ως στόχο την αντιμετώπιση / υποχώρηση των συμπτωμάτων που σχετίζονται με αυτή και μπορεί να γίνει φαρμακευτικά ή / και χειρουργικά.

Φαρμακευτική θεραπεία

- Από του στόματος αντισυλληπτικά: Η χρησιμοποίησή τους έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του πόνου και της απώλειας αίματος στη διάρκεια της περιόδου. Ωστόσο δεν επιτυγχάνεται πλήρης εξάλειψη των συμπτωμάτων και δεν είναι κατάλληλη αγωγή για γυναίκες που επιθυμούν άμεσα εγκυμοσύνη.
- Προγεσταγόνα: Η προγεστερόνη καταστέλλει την ανάπτυξη του ενδομητρίου τόσο εντός της μήτρας, όσο και εκτός. Σε πολλές περιπτώσεις αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά ο πόνος περιόδου και η απώλεια αίματος καθώς και τα υπόλοιπα συμπτώματα που σχετίζονται με ενδομητρίωση. Όπως όμως και με τα αντισυλληπτικά η θεραπεία με προγεστερόνη δεν συστήνεται σε γυναίκες που επιθυμούν άμεσα εγκυμοσύνη.
- Ενδομήτριο σπείραμα λεβονοργεστρέλης (Mirena): Το ενδομήτριο σπείραμα απελευθερώνει σταθερή ποσότητα προγεστερόνης (λεβονοργεστρέλη) στην ενδομήτρια κοιλότητα κάθε μέρα. Τοποθετείται πολύ εύκολα μέσα στη μήτρα και λειτουργεί ως αντισυλληπτική μέθοδος, καταστέλλοντας το ενδομήτριο και παράλληλα αντιμετωπίζονται σε σημαντικό βαθμό ο πόνος περιόδου και η σοβαρή απώλεια αίματος.
- GnRH αγωνιστές: Η θεραπεία αυτή καταστέλλει τελείως την παραγωγή οιστρογόνων οδηγώντας σε ατροφία του ενδομητρίου. Αντιμετωπίζονται έτσι τα συμπτώματα της ενδομητρίωσης, αλλά οι ανεπιθύμητες ενέργειες (όπως η απώλεια οστικής μάζας) είναι ιδιαίτερα σημαντικές και καθιστούν απαγορευτική την μακροχρόνια χρήση.

Χειρουργική Θεραπεία

Η ενδομητρίωση μπορεί να αντιμετωπισθεί χειρουργικά με την αφαίρεση των προσβεβλημένων περιοχών, τις περισσότερες φορές με λαπαροσκόπηση. Αυτό παρέχει υποχώρηση των συμπτωμάτων και βελτίωση της γονιμότητας έως και 70%. Μπορεί βέβαια να απαιτηθεί μεγαλύτερης έκτασης επέμβαση για την αφαίρεση ενδομητρίωμάτων ή συμφύσεων. Σαν ύστατη επιλογή σε γυναίκες που έχουν ολοκληρώσει τον οικογενειακό τους προγραμματισμό προσφέρεται η επιλογή ολικής Υστερεκτομής με αμφοτερόπλευρη Εξαρτηματεκτομή (σάλπιγγες, ωθήκες).

Πρόσφατες μελέτες αποδεικνύουν ένα ποσοστό υποτροπής έως 35% μετά από χειρουργική θεραπεία και μπορεί να απαιτηθεί νέα επέμβαση.